

## TUTVUSTAME NAABREID

## Ameerikat ei ole vaja avastada

Tänapäeval on uute kogemuste saamiseks ning uue ja huvitavaga tutvumiseks trendikas minna kaugele välismaale. Kindlasti on need õppereisid õiged ning sealt saadud kogemused väärtuslikud, kuid heade ideede saamiseks ei pea alati kaugele sõitma, teinekord piisab naabervallastki.

Reaalsus on see, et tihti me ei tea, mida tehakse meie kodukandi sinava metsa taga. Strateegia väljatöötamise käigus selgus, et lähipiirkonna inimesed said esimest korda kokku tänu Leader-tegevusele. Tutvusime paljude huvitavate inimeste ja ettevõtmistega, kellest ja millest meil varem aimugi ei olnud.

Meie tegevusgrupp kuulub kaheksa omavalitsust. Valdades infopäevi läbi viies tekkiski idee, et miks minna kogemusi otsima maa ja mere tagant, kui me pole läbi käinud neid, kes elavad meie koduõue teises nurgas.

Mõeldud, tehtud. Praeguseks on vastastikuseid külastusi olnud juba viis.

Esimese külastuse tegid Kõo inimesed Rannu ja Rõngu valda. See külaskäik pakkus palju rõõmu, aga ka kadedust. Seda küll heas mõttes. Naabrite juures tundus kõik nii kaunis ja ideaalne. "Küll on kahju, et vallavanemat kaasas ei ole. Kui tagasi läheme, küsime kohe järele, miks meil elu nii korraldatud ei ole ning kuidas teised niimoodi saavad, meie aga mitte," rääkis üks aktiivne proua.

Seda kanti külastas veel paar valda. Lõpuks küsisid võõrustajad, kaua nemad külalisi vastu võtame, näidaku meie neile, mida teie teinud oleme ja kuidas elame.

Läks aega, mis läks, aga lõpuks saabus aeg, kui Rõngu ja Rannu rahvas võttis ette tiiru Võhma ja Kõo aladele. Lühidalt muljetab Rannu vallavanem Maano Koemets: "Meie esindus käis 17. märtsil Võhma linnas ja Kõo vallas. Tutvusime kõigepealt OÜ Eesti Valgus küünlavabrikuga, mille omanik tutvustas meile aroomikat tootmisprotsessi, kus kasutusel on nupukad ja lihtsad lahendused. Käisime ka Pilstvere koguduses, kus nägime, kuidas noor aktiivne kirikuõpetaja võib olla ka piirkonna noortehüiks, keda austatakse ja kellest lugu peetakse. Edasi tutvusime Kõo ülipika vallamajaga. Kõik oli väga põnev ja informatiivne. Koksvere Maanaiste seltsilt sai igaüks külakostiks kaasa leivajuuretise ning kohaliku möldri käest oli hea võimalus osta jahu nii leiva kui saia küpsetamiseks. Terve päev oli uudseid mõtteid täis."

Õhtul vaatasin veel päeva jooksul tehtud pilte ja veendus taas kord rahvatarkuses: enne kui Pariisi lähed, käi Nuustakul ära. Meil on toredate inimestega toimekas piirkond.

MAARIKA ÖBLUS,  
MTÜ Võrtsjärve Ühenduse meetmespetsialist



Võrtsjärve ühendus koondab piirkonda, mis jääb järve ümbrusesse.

## Ühendus ümber Võrtsjärve

MTÜ Võrtsjärve Ühendus on asutatud 2006. aasta aprillikuus ning see ühendab endas kaheksat omavalitsust, mis on suuremal või vähemal määral seotud Võrtsjärvega.

MTÜ asutajaliikmeteks on kaheksa omavalitsust (Kõo, Saarepeedi, Viiratsi, Kolga-Jaani ja Tarvaste vald, Võhma linn Viljandimaalt ning Rannu ja Rõngu vald Tartumaalt) ning iga omavalitsuse territooriumil tegutsev üks ettevõtja ja üks mittetulundusühing.

### Ühine huvi

MTÜ juhtimiseks on moodustatud 8liikmeline juhatus, kuhu kuuluvad Kalle Riitmuru MTÜ Viiratsi valla külvandemate kogust, Ain Sibil OÜst Karula Puit (Saarepeedi vald), Aivar Kuuskvere Rõngu vallavalitsusest, Uno Rootsmäe Rannu vallavalitsusest, Avo Põder Võhma linnavalitsusest, Märt Laansalu OÜst ML Eeriksaare (Kolga-Jaani vald), Rein Anton MTÜst Kärstna Külaliikumine (Tarvaste vald) ning Aare Priks OÜst Ispre (Kõo vald). Ühenduse juhatuse esimehe ülesandeid täidab Rõngu vallavanem Aivar Kuuskvere.

Moodustatud mittetulundusühingu eesmärgiks on Võrtsjärve läheduses asuvate ühiste majanduslike, kultuuriliste ja sotsiaalsete huvidega omavalitsuste territooriumist moodustuva ühise tegevuspiirkonna arendamine kohaliku initsiatiivi kaudu, tuginedes kolme sektori - avaliku, era- ja mittetulundusliku - partnerlusele ja koostööle.

Et partnerlusprintsip oleks tagatud MTÜ igal otsustus- tasandil, on ühingu põhikirja sisse kirjutatud nõue, et

otsuste vastuvõtmisel peab avaliku sektori ehk omavalitsuste esindajate osakaal olema alati alla 50%.

MTÜ on seadnud endale ülesandeks välja selgitada ja arendada praktiliste tegevuste ja investeeringute kaudu just neid valdkondi, mis kõige tulemuslikumalt aitavad kaasa piirkonna arengule ja loovad eeldused uute töökohtade tekkeks.

### Koondab aktiivseid inimesi

Leader-meetme esimene taotlus koostati juba kõigi piirkondade ning erinevate partnerite osalusel ja kaasamisega. Toimus kuus piirkondlikku arenduskoosolekut kõigi KOVde esindajate osalusel. Läbi viidi arendusarutelud ühingu kahe juhatuse koosseisuga ja ühe üldkoosoleku raames. Nende arendusürituste tulemusena koostati ka kohaliku tegevusgrupi sihtgruppide kokkuvõtte ning arengu- vajaduste, arengustrateegia prioriteetide ja probleemide kokkuvõtte.

Tegevusgrupiga on liitunud kokku 65 liiget. Suure tõuke selleks andsid piirkonniti läbi viidud arenduskoosolekud, kus tutvustati ka Leader-põhimõtteid ja koostöö võimalusi.

Ühingu liikmeteks on lisaks kaheksale omavalitsusele 25 ettevõtjat ja 32 mittetulundussektori esindajat. Kuna kohaliku tegevusgrupiga on liitunud tegevuspiirkonna aktiivsemad tegijad, siis enamusel mittetulundusühingutel on koge-

mus koostööprogrammide algatamisel ja elluviimisel ning piirkondlike ühisürituste korraldamisel ja neis osalemisel. Enamus ettevõtete esindajatest on osalenud piirkondlike ja omavalitsuse arengukavade väljatöötamisel ning olnud partnerid ja toetajad kohalike avalike spordi- ja kultuuriürituste korraldamisel.

MTÜ Võrtsjärve Ühenduse liikmeks astumisel täitsid kõik kandidaadid liikmeks astumise avalduse lisana organisatsiooni CV, millest nähtub nende organisatsioonide osalemine kohaliku omaalgatuse ja koostööprogrammide rakendamisel ning osalemine piirkondliku arengu kavandamise protsessis. Samuti on ära toodud organisatsioonide peamised koostööpartnerid.

### Kõik peavad olema kaasatud

MTÜ Võrtsjärve Ühenduse juhatus peab oluliseks, et piirkonna arengustrateegia väljatöötamise protsessis osaleksid erinevad elanike- ja huvigrupid, mis tagaks ka selle, et saadav investeerimuraha läheks just sinna, kus seda kõige rohkem vajatakse ja kasu oleks kõigile.

Piirkonnal on väga pikaajaline koostöökogemus. MTÜ Võrtsjärve Ühendus ning tema liikmed tuginevad pikaajalisele ühistöö kogemusele. 1998. aasta lõpus algatasid seitsme Võrtsjärve-äärse kohaliku omavalitsuse juhid - Tarvaste, Viiratsi, Kolga-Jaani, Rannu, Rõngu, Puka ja Põdrala vald ning Viljandi, Tartu ja Valga maavalitsus - laiapõhjalise arutelu piirkonna arendamise võimalustest ning kirjutasid alla

ühiskavatsuste protokollile. 3. mail 2000. a asutati Võrtsjärve Sihtasutus, mis seni on koordineerinud eeskätt turismialast ühistegevust ja partnerlust piirkonnas.

Koostatud on neli kogu piirkonda käsitlevat ja harravat arengukava või arengudokumenti: Esimene Võrtsjärve piirkonna arengukava aastateks 2000 - 2005, Võrtsjärve piirkonna üldplaneering, Võrtsjärve piirkonna arengukava 2006 - 2010, Võrtsjärve piirkonna turismistrateegia 2015. Neid arengudokumente arvestati ka Leader-piirkonna integreeritud arengustrateegia koostamisel.

### Ühised huvid kaardistatud

Piirkondliku arengustrateegia koostamisel on oluline määratleda piirkonna sarnased ja ühishuvid ning neil põhinevad koostöövaldkonnad. Pärast seda tuleb koostööressursid suunata just olulistele koostöövaldkondadele.

Selles arendustegevuse kavandamise protsessis ja arendustöös endas on oluline arvestada partnerluspõhimõtteid ning kaasata erinevad osalised ja sihtgrupid. Leader-strateegia väljatöötamine toimus kõigi piirkondade ning erinevate partnerite osalusel ja kaasamisega. Toimusid piirkondlikud arenduskoosolekud kõigi kohalike omavalitsuste esindajate osalusel.

2009. aastal asuti välja töötatud arengustrateegiat elluviima. Projektitoetuste taotlusi võeti vastu avatud voorus kuude erinevasse meetmesse. 2009 aasta meetmete eelarve on 13,7 miljonit krooni.